

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha
va maktab ta'limi vazirligi
hokimligi

maktabgacha va maktab ta'limi

hokimligi

maktabgacha va
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
maktabgacha ta'lim tashkiloti

HAJM SHIRASI

ning

2025-yil Yozgi sog'lomlashtirish davrida
ishlarini tashkil etish bo'yicha

METODIK TAVSIYA

O'zbekiston Respublikasi
Maktabgacha va maktab ta'limi
vazirligining
2025-yil "19"-maydagi
162-son buyrug'iga
1-ilova

**Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida yozgi sog'lomlashtirish davrini tashkil
etish bo'yicha Respublika ishchi guruh
TARKIBI**

1.	F.Boqiyev	- Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri
o'rinbosari, <i>ishchi guruh rahbari</i>
2.	H.O'rinov	- Maktabgacha ta'lim tizimi faoliyatini
muvofiqlashtirish departamenti direktorining
birinchi o'rinbosari, <i>ishchi guruh rahbari</i>
<i>o'rinbosari</i>
3.	F.Kushnazarov	- Soha infratuzilmani rivojlantirish departamenti
direktori, <i>a'zo</i>
4.	M.Yuldashev	- Pedagog kadrlarni tayyorlash va kasbiy
rivojlantirish boshqarmasi boshlig'i, <i>a'zo</i>
5.	A.Kamalov	- Ta'lim tashkilotlarida tarbiyaviy ishlarni va
chaqiruvga qadar boshlang'ich tayyorgarlikni
muvofiqlashtirish boshqarmasi boshlig'i, <i>a'zo</i>
6.	L.Berdiyeva	- Maktabgacha ta'lim tizimi faoliyatini
muvofiqlashtirish departamenti direktori
o'rinbosari, <i>a'zo</i>
7.	S.Maxsudov	- Ta'lim tashkilotlarini litsenziyalash bo'limi
boshlig'i, <i>a'zo</i>
8.	X.Turaxodjayev	- Sog'lom ovqatlantirishni tashkil etish va tibbiy
xizmat ko'rsatishni muvofiqlashtirish bo'limi
boshlig'i, <i>a'zo</i>
9.	G.Parpiyeva	- Maktabgacha ta'lim tashkilotlariga metodik
xizmat ko'rsatish va ta'lim sifatini ta'minlash
bo'limi boshlig'i, <i>a'zo</i>
10.	D.Xasanova	- Maktabgacha ta'lim tarbiyalanuvchilarni
salomatligini ta'minlash bo'limi boshlig'i, <i>a'zo</i>
11.	S.Rahmonberdiyev	- Maktabgacha ta'lim tashkilotlariga metodik
xizmat ko'rsatish va ta'lim sifatini ta'minlash
bo'limi bosh mutaxassisi, <i>kotib</i>

Izoh: *Ishchi guruh a'zolari boshqa ishga o'tgan taqdirda uning o'rniga tayinlangan yoki
vazifa yuklatilgan shaxs ishchi guruh a'zosi hisoblanadi.*

O‘zbekiston Respublikasi
Maktabgacha va maktab
ta’limi vazirligining
2025-yil “19”-maydagi
162-son buyrug‘iga
2-ilova

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI MAKTABGACHA VA MAKTAB
TA’LIMI VAZIRLIGI**

**MAKTABGACHA TA’LIM
TASHKILOTLARIDA YOZGI
SOG‘LOMLASHTIRISH ISHLARINI
TASHKIL ETISH BO‘YICHA
METODIK TAVSIYA**

Toshkent-2025

KIRISH

Maktabgacha yoshdagi bolalarning sogʻlom rivojlanishi va ularning jismoniy, maʼnaviy, intellektual qobiliyatlarini shakllantirishda maktabgacha taʼlim tashkilotlarining roli katta ahamiyatga ega.

Yozgi davr bolalar uchun nafaqat dam olish, balki ularning sogʻligini mustahkamlash, tabiat bilan yaqindan aloqa qilish, ekologik madaniyatni shakllantirish, yangi koʻnikmalarni egallash va ijtimoiy munosabatlarni mustahkamlash uchun qulay imkoniyatdir.

Shuning uchun ham yozgi sogʻlomlashtirish ishlarini toʻgʻri tashkil etish maktabgacha taʼlim tashkilotlarining ustuvor yoʻnalishlaridan biri hisoblanadi.

Ushbu metodik tavsiyaning maqsadi – maktabgacha taʼlim tashkilotlarida yozgi davrni samarali tashkil etish, bolalarga qiziqarli va pedagogik jihatdan mazmunli faoliyat sharoitlarini yaratish, shuningdek, ularning salomatligini mustahkamlashga qaratilgan yagona yondashuvni shakllantirishga koʻmaklashishdir.

Unda yozgi oylarda bolalar bilan olib boriladigan faoliyat turlari, mehnat va dam olish tartibi, ommaviy sogʻlomlashtirish tadbirlari, ota-onalar ishtiroki, xavfsizlik texnikasi qoidalari kabi amaliy jihatlar oʻz aksini topgan.

Metodik tavsiya Oʻzbekiston Respublikasining “Maktabgacha taʼlim va tarbiya toʻgʻrisidagi” 2019-yil 16-dekabrda OʻRQ-595-son, “Taʼlim toʻgʻrisida” 2020-yil 23-sentabrda OʻRQ-637-son Qonunlari, Oʻzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Maktabgacha taʼlim va tarbiyaning davlat standartini tasdiqlash toʻgʻrisidagi” 2020-yil 22-dekabrda 802-son, “Maktabgacha taʼlim tashkilotlari faoliyatini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari toʻgʻrisidagi” 2019-yil 13-mayda 391-son, “Davlat maktabgacha taʼlim muassasalarida sogʻlom ovqatlantirish tizimini yanada takomillashtirish toʻgʻrisidagi” 2019-yil 25-iyulda 626-son qarorlari, Oʻzbekiston Respublikasi Maktabgacha taʼlim vazirligi va Sogʻliqni saqlash vazirligining “Maktabgacha taʼlim tashkilotlarida bolalarning hayoti va sogʻligʻini muhofaza qilishni tashkil etish tartibi toʻgʻrisidagi nizomni tasdiqlash haqida” 2018-yil 30-aprelda 20/1, 10-qq/1-son qoʻshma qarorlariga (*Oʻzbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2018-yil 14-mayda roʻyxatdan oʻtkazilgan, roʻyxat raqami 3012*), Oʻzbekiston Respublikasi Sanitariya-epidemiologik osoyishtalik va jamoat salomatligi xizmatining “Oʻzbekiston Respublikasida maktabgacha taʼlim muassasalarining joylashuvi, tuzilishi va tashkillashtirishga oid sanitariya-gigiyenik talablar” 2021-yil 1-martda 0355-18-son qarori (*Oʻzbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2021-yil 1-martda hisobga olindi, hisob raqami 6-son*), Oʻzbekiston Respublikasi Bosh davlat sanitariya vrachining “Oʻzbekiston Respublikasi Maktabgacha taʼlim tashkilotlarida tarbiyalanayotgan bolalarni xavfsiz

va sifatli ovqatlanishini tashkil etilishiga oid gigiyenik talablar

” 2021-yil 17-iyulda 0016-21-son qarori (*Oʻzbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2021-yil 26-iyunda hisobga olindi, hisob raqami 30-son*), Oʻzbekiston Respublikasi Sogʻliqni saqlash vazirligi hamda Maktabgacha va maktab taʼlimi vazirligining “Maktabgacha va umumiy oʻrta taʼlim tashkilotlarida tibbiy xizmatni takomillashtirish toʻgʻrisida” 2024-yil 11-dekabrda 18 va 41/qq-

son qarori va boshqa amaldagi mavjud me'yoriy huquqiy hujjatlar asosida hamda sog'lom turmush tarzini rag'batlantirish dasturlari va xalqaro tajribalar asosida ishlab chiqilgan bo'lib, barcha yosh guruhidagi bolalar, pedagoglar hamda ota-onalar uchun qo'llanma vazifasini o'taydi.

Yozgi sog'lomlashtirish ishlarini tizimli tashkil etish orqali bolalarning immunitetini oshirish, ularga tabiatni asrash va parvarish qilish tuyg'usini singdirish, jismoniy faollikni rag'batlantirish va intellektual qobiliyatlarini rivojlantirishga erishiladi.

Metodik tavsiya maktabgacha ta'lim xodimlariga yozgida bolalar bilan ishlash jarayonida yordam berish, ularning kasbiy bilimlarini yanada rivojlantirish va sog'lom avlod tarbiyasiga hissa qo'yish maqsadida tayyorlangan. Undan samarali foydalanish orqali har bir bolaning yozgi sog'lomlashtirish davrini mazmunli, xavfsiz va esda qolarli qilishga erishiladi.

Maktabgacha ta'lim tashkiloti tibbiy xonasi bo'yicha yozgi sog'lomlashtirish davrini samarali tashkil etishda metodik tavsiy vazifalari:

tibbiyot xonasida izolyatorni tayyorlash va ta'minlashni ta'minlash;
birinchi yordam uchun dori va vositalar saqlash va yaroqlilik muddatini hisobga olish;

bolalarda uchraydigan kasalliklar holatlarini oldini olish bo'yicha tavsiyalar berish, bunda yozgi berganda birinchi yordam ko'rsatish;
bolalar rivojlanish holatlarini antropometrik ko'rsatkichlarni har oyning 5-sanasiga qadar aniqlash;

bolalar hayoti uchun muhofaza qilish, kasalliklarning oldini olish bo'yicha zarur choralar ko'rish;

chiniovlarning tashkil etilishini nazorat qilish bo'yicha tavsiyalar berish;

gumbarxona va yuvinish xonalari, suv havzasi, ayvoncha va o'yin maydonchalarining sanitariya holatlarini nazoratga olish;

tashkilotda tibbiy qat'iy rioya qilinishini nazoratga olish;

har bir bolaga bolalar uchun ichimlik (*qaynatilgan suv*) bilan ta'minlanishini nazoratga olish;

maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyalanuvchilari tibbiy kartalarini to'liq ta'minlashni ta'minlash;

tashkilotda o'tkazilgan tibbiy ko'rik asosida aniqlangan tez-tez kasallikka talinuvchi bolalar bilan sog'lomlashtirish ishlarini tashkil etish;

bolalarni sog'lomlashtirish, hayotini muhofaza qilish, gigiyena qoidalariga rioya qilish bo'yicha ota-onalarga maslahat-tavsiyalar berish;

tashkilotda **"Salomatlik burchagi"**ni tashkil etish va unda ota-onalar uchun tavsiya va maslahatlarni berib borish;

"Salomatlik haftaligi" tadbirlarini rejalashtirish va o'tkazish;

bolalar bilan o'tkaziladigan tadbirlarda mas'ul shaxs sifatida ishtirok etish;

tez buziluvchi mahsulotlarni qayd etish bo'yicha brakeraj jurnallarini yuritish, tayyor taomdan kunlik sinamalarni olish va saqlash ishlarini tizimli ravishda monitoringini olib borish;

chiniqtirish samarasini oshirish maqsadida yoz mavsumida bolalar cho‘miladigan sun‘iy hovuz (basseyn)lardan foydalangan taqdirda ularga qo‘yiladigan gigiyenik talablarga qat‘iy rioya qilinishini ta‘minlash;

MAKTABGACHA TA‘LIM TASHKILOTLARIDA YOZGI SOG‘LOMLASHTIRISH ISHLARINI TASHKIL ETISH

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston Respublikasi 2030-yilga qadar strategiyasi to‘g‘risida” 2023-yil 11-sentabrdagi Farmonida belgilangan vazifalar belgilab berildi.

Belgilangan vazifalar asosida maktabgacha ta‘lim tashkilotlarida bolalar sog‘lom, jismoniy barkamol rivojlanishlari uchun zarur sharoit yaratib berilishi, kognitiv va ijtimoiy ko‘nikmalarni rivojlantirish, kommunikativ va ijodiy kompetensiyalarni shakllantirish, sog‘lomlashtirish, oshirishga qaratilgan tadbirlarni amalga oshirish, o‘quv yili mobaynida olingan bilim va ko‘nikmalarini mustahkamlash ishlarini samarali tashkil etish, sog‘lomlashtirishga qaratish zarur.

Ushbu davrda bolalar bilan oshiriladigan barcha tadbirlarni yengillashtirish, qiziqarli va ko‘tarinki qilish, turli ko‘ngilochar tadbirlar, kichik sayrlarni muntazam tashkilot etish, ilmiy va amaliy ishlarni bajartirish, quyosh, havo, suv muolajasi bilan o‘g‘lanish, charchoqyozdi mashqlar va alohida belgilangan kun tartibiga qatnash qilish tavsiya etiladi.

Mazkur metodika barcha turdagi maktabgacha ta‘lim tashkilotlarida tarbiyalanayotgan bolalar (tarbiyalanuvchi)lar bilan yozgi sog‘lomlashtirish davrida (1-iyundan 31-avgustgacha) o‘tkaziladigan sog‘lomlashtirish tadbirlarini tashkil etish ko‘rsatilgan.

Yozgi sog‘lomlashtirish davrida bolalar o‘quv yili davomida olgan bilimlarida yuzga yetkazilgan bilimlarni inobatga olgan holda, “Ilk qadam” davlat o‘quv dasturi bilan muvofiq (1-iyundan 31-avgustgacha) o‘tkaziladigan sog‘lomlashtirish tadbirlarini tashkil etish ko‘rsatilgan.

Yozgi sog‘lomlashtirish davrida bolalar o‘quv yili davomida olgan bilimlarida yuzga yetkazilgan bilimlarni inobatga olgan holda, “Ilk qadam” davlat o‘quv dasturi bilan muvofiq (1-iyundan 31-avgustgacha) o‘tkaziladigan sog‘lomlashtirish tadbirlarini tashkil etish ko‘rsatilgan.

Yozgi sog‘lomlashtirish davrida bolalar o‘quv yili davomida olgan bilimlarida yuzga yetkazilgan bilimlarni inobatga olgan holda, “Ilk qadam” davlat o‘quv dasturi bilan muvofiq (1-iyundan 31-avgustgacha) o‘tkaziladigan sog‘lomlashtirish tadbirlarini tashkil etish ko‘rsatilgan.

Yozgi sog‘lomlashtirish ish rejasini shakllantirishda tashkilot hududiy joylashuvi, bolalar yosh hususiyatlari va shaxsga yo‘naltirilgan yondoshuv inobatga olinadi.

Yozgi sog‘lomlashtirish davrida amalga oshiriladigan tashkiliy, metodik, sog‘lomlashtirish hamda nazoratga doir chora-tadbirlar rejasi tashkilotning navbatdagi pedagogik kengashida tasdiqlanadi.

Tashkilotning yozgi sog‘lomlashtirish davri ish rejasida ta‘lim-tarbiya, sog‘lomlashtirish-chiniqtirish, hamkorlik ishlari, sport va ko‘ngilochar tadbirlar, tashkiliy ishlar (obodonlashtirish, moddiy-texnik bazani boyitish) aniq belgilab olinadi.

Yozgi sog‘lomlashtirish davrida (iyunning birinchi haftasida) pedagog xodimlar “Bolalar xavfsizligi va sog‘lig‘ini muhofaza qilish” yo‘riqnomasi bilan tanishtiriladi hamda direktor o‘rinbosari, hamshira, jismoniy tarbiya yo‘riqchisining yozgi davr uchun ish rejasi ishlab chiqiladi.

Yozgi sogʻlomashtirish tadbirlari samarali oʻtkazilishi maktabgacha taʼlim tashkiloti jamoasining oʻz vaqtida va puxta tayyorgarlik koʻrishiga bogʻliq. Bu davrda bolalarning sogʻligini mustahkamlash uchun bor imkoniyatlardan foydalanib maydonchalarni va rivojlantirish muhitini tayyorlash, barcha tadbirlarni bolalarni rivojlanishi va ularni chiniqtirishga qaratish lozim.

Yozgi sogʻlomashtirish davrining maqsad va vazifalari

Yozgi sogʻlomashtirish davrining maqsadlari:

Bolalarning sogʻligʻini muhofaza qilish va mustahkamlash;
jismoniy, aqliy va ijtimoiy salomatligini mustahkamlash, ularning kognitiv, kommunikativ, psixologik rivojlanishini qoʻllab-quvvatlash;
sogʻlomashtirish va chiniqtirish tadbirlarini tashkil etish;
tabiat qoʻynida dam olish orqali ijobiy emotsional holatini yaxshilash va ularni hayotga faol tayyorlash;
bolalarning shikastlanishi va kasallanishini oldini olish;
yozgi davrda maktabgacha yoshdagi bolalarning harakat faolligini, ijtimoiy-hissiy rivojlanishini taʼminlash;
sayr va kuzatish jarayonlarida muammolarni hal qilish, toʻgʻri qarorlar qabul qilish, tanqidiy fikrlashga oʻrgatish;
bolalarning rivojlanish sohalari va tayanch kompetensiyalarini shakllantirish, bilim, koʻnikma va malakalarini mustahkamlashga qaratilgan taʼlim-tarbiya jarayonining samarali shakli va usullaridan foydalanish uchun zaruriy shart-sharoitlarni yaratish.

Yozgi sogʻlomashtirish davrining vazifalari:

bolalarning salomatligi va jismoniy rivojlanishini yaxshilash, ularni axloqiy tarbiyalash, qiziquvchanlik va bilim faolligini rivojlantirish, madaniy-gigiyenik va mehnat koʻnikmalarini shakllantirishga qaratilgan tadbirlar tizimini amalga oshirish;
bolalar hayoti va sogʻligʻini muhofaza qilishni, bolalarning sayrda mustaqil, ijodiy faoliyati uchun sharoit yaratish;
bolalarning sogʻlomashtirish va dam olishlarini taʼminlash;
tabiiy omillardan (*havo, quyosh, suv*) keng foydalanish hisobiga bolalarni sogʻlomashtirish, chiniqtirish va jismoniy rivojlantirishga qaratilgan tadbirlar tizimini amalga oshirish;
tabiat qoʻynida (*gulzor, bogʻ, tajriba maydonchasi, ekologik yoʻlakcha*) mehnatni tashkil etish, bilish faoliyati, turli xil taʼlimiy-tarbiyaviy va harakatli oʻyinlarni tashkil etish, amaliy kuzatish, tajriba-eksperimentlar, samarali ilmiy-tadqiqot faoliyati uchun tabiiy muhit (*sharoit*)dan foydalanish;
sogʻlom turmush tarziga odatlantirish;
sogʻlom va xavfsiz ovqatlantirish;
oʻquv yili davomida olingan bilim va koʻnikmalarini mustahkamlashga qaratilgan taʼlim-tarbiya jarayonini tashkil etish;
ijtimoiy-kommunikativ koʻnikmalarni rivojlantirish;
xavfsizlik xatti-harakat koʻnikmalarini takomillashtirish;

Zokirjon Admin bilan
+99891-328-88-38 nomerga telegramdan
yozishingiz yoki telegramdan jek567 izlab
telegramdan yozishingiz so'raladi.
Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida
javob beriladi.
28 listdan iborat MTT hamshirasi yoz davr
metodik tavsiyasini to'liq holda olish uchun
telegramdan yozing.

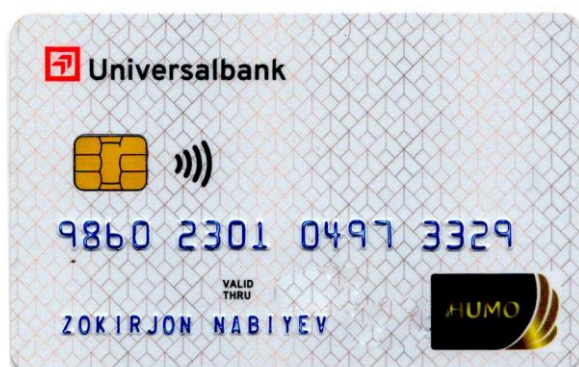
Narxi: 15 ming so'm

Telegram kanalimiz:

@maktabgacha_tt

To'lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiye Zokirjon

DIQQAT!!!

Bu hujjatni hech kimga tarqatmaslik sharti bilan olishingiz mumkin.

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To'liq holda olganingizdan so'ng:

Faqat o'zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet veb-saytlarga joylamang.

Telegram orqali kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA HIYONAT
QILMANG.